

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Sjeme Božje riječi klija

„Tamo gdje palme cvatu“

Pripraviti se za Gospodina

Apostolat molitve

Molimo da svi ljudi koji trpe diskriminacije i progone zbog vjere u društvima u kojima žive postignu priznanje svojih prava i dostojanstva, koje izvire iz činjenice da su braća i sestre u ljudskoj obitelji.

Sadržaj

Uvodnik	Male promjene za velike rezultate	3
U središtu	Je li moguće uključiti i djecu u misijsko djelovanje?	4
Iz života naših misionara	Sjeme Božje riječi klija	6
	„Tamo gdje palme cvatu“	8
	Pripraviti se za Gospodina.....	10
Intervju	Molimo da se Bog po nama proslavi!	11
Apostolat molitve	Apostolat molitve za siječanj	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	École pur tous - škola za djecu s teškoćama	15
	Ksaverijanci: „Vjerni Isusovu evanđelju, 70 godina pronosimo svoju karizmu među ljudima“	15
	Djeca iz Kazahstana, Kirgistana i Uzbekistana protagonisti projekata koje podržavaju pjevači Betlehemske zvijezde	16
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Misijska nedjelja u Župi sv. Pavla apostola Retkovec.....	16
	Obilježena deseta obljetnica smrti sestre Lukrecije Mamić	17
	Misijska akcija „Kap vina za kap vode“	18
	Župa Ilijaš pomaže u gradnji Crkve u Ugandi	18
Život jednog misionara	Misao na majku	19
Misijski velikani	Blaženi Diego de San Vitores	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarin, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Male promjene za velike rezultate

Piše s. Ivana Margarin

Početak svake godine uvijek nam iznova daje mogućnost za nove odluke, za otvaranje novih perspektiva i nadu da ćemo ovaj put krenuti drugačije i činiti stvari bolje nego do sada. Dobro je da je tako, iako se, nažalost, dogodi da vrlo brzo ponovno upadnemo u svoju uhodanu kolotečinu i da malo toga promijenimo. Ipak, i mala promjena je promjena, osobito kad je nabolje. Onda je itekako važna.

U mjesecu siječnju, na svetkovinu Bogojavljenja, obilježavamo Dan sv. djetinjstva, koji nam ukazuje upravo na to kako mali koraci, male promjene, mogu dovesti do velikih rezultata. Kad je francuski biskup mons. Charles de Forbin-Janson slušao vijesti o mnogobrojnoj djeci u Kini koja su umirala od gladi i bez krštenja, pala mu je na pamet jednostavna ideja: da zamoli europsku djecu da svaki dan izmole *Zdravo Marijo* za tu kinesku djecu te da jednom mjesečno odvoje jedan novčić da bi im pomogli. Djeca su na taj način pokrenula svojevrsnu revoluciju u misijskom djelovanju

Crkve te je rođeno Djelo svetog djetinjstva, koje se ubrzo proširilo Francuskom i drugim zemljama Europe i svijeta. Otada djeca svake godine diljem svijeta mole i prikupljaju pomoć za svoje vršnjake u misijskim zemljama. Djelo je od izuzetne važnosti, ne isključivo zbog materijalne pomoći, već ponajprije zbog odgoja najmanjih, zbog oblikovanja njihove savjesti i srca za potrebe drugih. U svijetu koji potiče samodostatnost i koji je pogodan za razvijanje egocentriзма Djelo sv. djetinjstva pruža mogućnost za promjenu, pruža prigodu za razvijanje svih potencijala koje nam je Bog dao da bismo mogli izgrađivati bolji i humaniji svijet.

Dragi prijatelji misija, budimo kao djeca koja se daju oduševiti za dobro. Nemojmo se obeshrabriti mišlju da ne možemo činiti velike stvari, jer kako kaže naša stara poslovice: „Zrno do zrna pogača.“ I najmanja stvar koju učinimo može komu promijeniti život, može čije djetinjstvo učiniti sretnim, čiji život dostojanstvenijim... I najmanji čin naše ljubavi može biti zraka Božje ljubavi u čijem životu!

Pauline i biskup de Forbin-Janson

Je li moguće uključiti i djecu u misijsko djelovanje?

Francuski biskup de Forbin Janson znao je da Pauline nije ravnodušna prema nevolji kineske djece. Pauline će ga potaknuti da nastavi s njezinim radom da bi osnovao *Djelo svetog djetinjstva*, s ciljem „spašavanja djece, uz pomoć djece”. To će djelo djelovati na drugačiji način od Djela za širenje vjere, ali će usvojiti njegovu metodu i duh. Poslanje djece i njihovo djelovanje za drugu djecu potaknut će i odrasle kršćane na misijsko djelovanje. Svjedočenje vjere najmlađih može predstavljati golemo bogatstvo u veliku crkvenom planu misijske suradnje. „Gospođica Jaricot doista je dugo bila zaokupljena spasenjem malenih i ta je misao čak bila odlučujuća za utemeljenje Djela za širenje vjere.” (J. Servel, *Drugo lice*, op. cit., str. 201.)

No tko je bio Charles de Forbin-Janson? Charles de Forbin-Janson potječe iz obitelji čija će odanost kralju biti jednako važna kao i podložnost Crkvi. Međutim postao je dio Napoleonove vojske, a početkom 1805. revizor u obnovljenu državnom vijeću. Sudjelovao je u pregovorima o konkordatu i obnovi bogoslužja u Francuskoj.

Istovremeno, dok mu je majka dogovarala brak, Charles je razmišljao o sjemeništu, u koje je i stupio 1808. Među njegovom subračom bio je sveti Eugen de Mazenod, budući utemeljitelj Misijskih oblata Marije Bezgrešne. Njihovo prijateljstvo hranilo se zajedničkom željom za služenjem

Crkvi. Brinuli su se zbog dekristijanizacije Francuske nakon revolucije, nedostatka svećenika i neprimjerena života dijela svećenstva. Doista, Crkva je morala nadvladati mnoge izazove. Dok je posjećivao svećenike pariških inozemnih misija i kao sjemeništarac držao sate vjeronauka djeci u Župi Saint-Sulpice, Charles je saznao za brojne aktivnosti misionara, a posebno o misijama u Kini. Osjećao je veliku zabrinutost za tu djecu, osobito za njihovu pripremu za sakramente.

Charles de Forbin-Janson zaređen je za svećenika u prosincu 1811. u Chambéryju, ali i dalje ostaje zaokupljen misijskim djelovanjem. Vratio se u glavni grad kao mlad svećenik,

oklijevajući između želje da ostanu u Francuskoj i želje da naviješta evanđelje u Kini. Tražio je savjet od pape Pija VII., koji mu savjetuje da najprije pritekne u pomoć ljudima oko sebe, jer misije su potrebne i u Francuskoj. Godine 1818. bio je na sedmotjednome misijskom putovanju u Tursku, posjetivši grad Smirnu. Bila je to njegova prva misija u inozemstvu i ondje je bio sjajan.

Charles je 21. studenoga 1823. imenovan biskupom u Nancyju i Toulou, a zaređen je 6. lipnja 1824. Rim će mu kasnije imenovati pomoćnike, ostavivši mu titulu biskupa Nancyja i Lorrainea. No on će se posvetiti drugim službama, najviše propovijedanju, i zajedno s Pauline okupiti oko „Žive Krunice“ skupinu biskupa i svećenika s invalidnošću. Pozvan je u Sjedinjene Države i Kanadu, gdje je propovijedao od 1838. do 1842. godine,

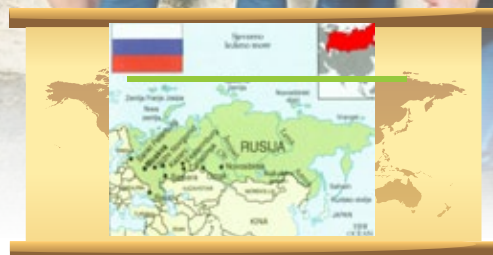
okupljajući i do 12 000 ljudi. To misijsko djelovanje približilo ga je Pauline Jaricot. Najprije je djelovanje „Žive Krunice“ i Djela za širenje vjere probudilo veliko zanimanje Charlesa de Forbin-Jansona, koji je u to vrijeme molio da njegov život donose plodove. Zatim je organizirao misije i propovijedi da bi podržao rad tih djela kad je postao svećenik i biskup. (Catherine Masson, op. cit., str. 294; J. Servel, *Drugo lice*, op. cit., str. 204.)

Posjet biskupa Charlesa de Forbin-Jansona Lyonu 1842. godine i susret s Pauline Jaricot bio je vrlo plodonosan, jer je biskup neprestano razmišljao o kineskoj djeci koju su napustili njihovi roditelji. Biskup je već duže vrijeme poznao rad Pauline Jaricot, utemeljiteljice Djela za širenje vjere. Nakon što je izvijestio papu Grgura XVI. u Rimu o svojem evangelizacijskom djelovanju u Sjevernoj Americi,

rado je podijelio s Pauline svoj san o osnivanju udruge za spašavanje djetinjstva u „nevjerničkim zemljama“. (Catherine Masson, *Pauline Jaricot*, 1799. – 1862., op. cit., str. 294 – 295.)

On kršćansku djecu želi učiniti posrednicima spasenja svojih kineskih vršnjaka. To bi bilo djelovanje Djela svetog djetinjstva. Djeca bi mjesečno donirala jedan novčić. Dovoljno je da se djeca mjesečno odreknu jednog novčića da bi spasila braću i sestre u dalekim zemljama, koji su žrtve ponašanja svojih roditelja, i na taj način živjela za nebesa i za apostolat. Tako će nastati misijsko Djelo svetog djetinjstva, nadahnuto Djelom za širenje vjere. U statutu Djela svetog djetinjstva, objavljenu u Parizu 19. svibnja 1843., naveden je cilj „spasiti djecu uz pomoć djece“. (Sestra Cecilia Giacobelli, *Pauline Jaricot. Bibliografija*, op. cit. str. 231.)

RUSIJA
– sestre karmelićanke BSI

Sjeme Božje riječi klija

Dragi čitatelji *Radosne vijesti*, budući da smo mi sestre karmelićanke BSI već sedamnaestu godinu u Rusiji, vjerojatno se sjećate mnogih naših članaka i opisivanja stanja malih udaljenih katoličkih zajednica ovdje. Mi se i dalje brinemo za razvoj, učvršćivanje u vjeri i porast župa u Taganrogu i Azovu, a proširili smo se i na gradove Jejsk i Zimovniki, jer Crkva u Rusiji ima vjersku slobodu tek 30 godina i još nije u Crkvi odrasla ni jedna generacija, sve je još na početcima. U navješćaju evanđelja potrebna je strpljiva postojanost, a zatim duhovna pratnja novoobraćenim vjernicima. Ima mnogo radosti i uspjeha, no i naizgled neuspjeha. Ipak, Isus je rekao da je naša zadaća sijati sjeme Božje riječi, jer ono ima snagu rasti i donositi plod, a da sijač i sam ne zna kako i kada. Sada s vama želimo podijeliti upravo takve situacije.

Prije devet godina u Taganrog je došla djevojka Galja (promijenile smo ime), koja je nedavno u Moskvi postala katolikinja. Bavila se slikanjem i razmišljala o duhovnom pozivu. Odmah smo primijetili njezino slabo poznavanje vjere i pozvali ju na vjeronauk. Mnogo je vremena provodila s nama, dolazila na molitve, pomagala u ukrašavanju crkve i tražila duge razgovore. Imala je raznih problema: preosjetljivost, svoju nevjerničku obitelj, pitanja i sumnje... Zatim je odlučila stupiti u naš samostan, no dok je završavala svoje obveze na fakultetu, da iskoristi slobodno vrijeme, ponudila nam je da naslika nešto za našu kapelu. Omogućili smo joj mjesto, materijale, ljude koji su pozirali... A onda je jednog dana izjavila da želi biti slobodni umjetnik i da njezine slike, koje je započela raditi, stoje (više se ne sjećam koliko) tisuća dolara! Naravno, takvih sredstava mi nemamo, a da je to odmah rekla, mi se ne bismo na to odlučili. Otišla je od nas s pogrdnim riječima i više se nije pojavila u crkvi. Bilo nam je teško, jer smo toliko vremena i truda uložile u nju uzalud. Ali prije nekoliko dana Galja je došla u crkvu! Zagrlile smo ju kao otac bludnog sina. U suzama je molila za oprostjenje, jer je shvatila da je krenula krivim putem i koliko je toga propustila. Udala se u Europi, ide u crkvu i prisjeća se lijepih dana,

kad smo bili zajedno. Znači, nije sve bilo uzalud. U njoj klija sjeme Božje riječi i nadamo se da će ta duša naći spasenje u Bogu.

Slučaj s Jurijem također je izgledao beznadan. On nikad nije dolazio u crkvu sa svojom obitelji, čak nije htio ni pozdraviti župnika kad su se slučajno susreli. U njegovoj teškoj i dugoj bolesti podržavale smo kćer koja se brinula za njega. To je za nju bila velika kušnja, jer i ona je sasvim nova u vjeri. Mi smo mu slale pozdrave i predložile kćeri napomenuti mu o Božjoj milosti u sakramentima. Iako nije očekivala nikakva rezultata, poslala nam je nakon nekog vremena poruku da se tata ispovjedio prvi puta u životu i da mu je postalo lakše. I nekoliko dana prije smrti primio je bolesničko pomazanje. Zar nam Bog nije pokazao i ovim slučajem da uslišava molitve i čini čudesa svoje milosti? I da molitva za obraćenje grešnika i spas umirućih nije uzaludna.

Od početka našeg rada u Taganrogu zamijetili smo lijepe osobine djevojke Anje: skromnost, radost, uključenost u sve župne događaje... Zato smo ju predložili za katehisticu i poslali ju na tečaj, koji je uspješno završila. Uključile smo ju u naš katehetski rad i zajedno s njom pripremale kateheze, nadajući se da će nam s vremenom

biti od velike pomoći. No kad se udala, preselila se s obitelji u gradić Zimovniki, zbog muževa posla. Ondje nema crkve i mogla si je priuštiti samo 1-2 puta godišnje putovati u posjet mami u Taganrog i sudjelovati na svetoj misi. Zbog toga je puno patila. No kad se pojavilo drugo, treće, četvrto dijete, više joj nije bilo moguće dolaziti. Zbog toga smo mi prisiljeni nekoliko puta godišnje putovati pet sati, da bismo ih posjetili. Ponekad na misi sudjeluju i susjedi, jer ondje ionako nema nikakve crkve.

Bilo je problem pripremiti djecu za prvu pričest. Ondje nema ni interneta, a mama Anja nema dovoljno iskustva kako djeci približiti vjeru. Sama je došla u crkvu s 23 godine. Zato smo zajedno sastavili program vjeronauka, za neke teme ostavila sam joj materijale, a neke sam sama prolazila s djecom u rijetkim posjetima. Zadnji

tjedan pripreme došli su k baki u Taganrog i svakodnevno prolazili katehizaciju. Kad smo ih nedavno posjetili, red za ispovijed bio je duži za dvoje djece. Ispovijed i sveta misa za njih su velika radost, a mama prednjači u dobru primjeru. Budući da nemaju crkvu, često zajedno mole i čitaju *Bibliju* i napeto čekaju kad ćemo im poslati kakav katehetski materijal te revno svaki dan ispunjavaju zadatke iz adventske knjižice s kalendarom.

Mi smo se nadali Anjinoj pomoći u župi, a Bog joj je namijenio drugu važnu ulogu – prenositi vjeru svojoj obitelji i u sredini koja Boga ne pozna, biti njegovim svjedokom.

Ugodno nas je iznenadilo i svjedočanstvo druge mame, Sofije. Njezin sin David krenuo je u prvi razred i prošao svega nekoliko sati vjeronauka u župi. Kad su u školi prolazili temu odakle svijet i ljudi,

on se nije sustezao pred svima reći da nas je stvorio Bog i nimalo ga nije pokolebalo čuđenje ili neslaganje sve djece u razredu – naprotiv, još im je više objašnjavao. Mama je bila ponosna na njega, a mi radosni – riječ Božja donosi svoje plodove, čak i djeca ju dalje pronose.

U našoj, Saratovskoj biskupiji desetak godina nije bilo ređenja. No 8. prosinca 2021. naš biskup Clemens Pickel zaredio je za đakona ruskog mladića Denisa. Nadamo se da će za godinu postati i svećenik. Mjesnih zvanja je malo i to je golema radost za sve. Preporučamo ga i u vaše molitve.

Za kraj, ispričat ćemo vam o situaciji gdje su svi gotovo izgubili nadu, a onda je Bog pokazao kako plodovi, ipak, ostaju. Župa Čeljabinsk nalazi se na Uralu. U njoj su se svećenici i sestre desetak godina trudili sabirati i učvršćivati župnu zajednicu. Vjerna skupina župljana koja je aktivno sudjelovala u životu zajednice i trudila se oko produbljenja duhovnog života bila je mala, no sestre su ustrajno s njima radile. Njihova redovnička zajednica napokon je zatvorila samostan, zaključivši da u toj župi (na velikom području) nema perspektive razvoja niti duhovnih zvanja. A svega 2-3 godine kasnije četvero mladih iz Čeljabinska krenulo je putem duhovnog poziva. Zahvaljujući tihu i upornu „sijanju“ Božje riječi!

Ovime vas želimo potaknuti da usrdno molite za nova duhovna zvanja. To je svugdje najpotrebnije, a posebno u misijskim krajevima. Misionari nisu vječni, potrebni su im nasljednici. Mnogi su prisiljeni vratiti se u domovinu zbog bolesti, starosti ili ih povlači redovnička zajednica kad više ne vidi mogućnosti nastavka takva rada. Tada te mlade župe venu i mnogi se gube, još neučvršćeni u vjeri, a djecu nema tko katehizirati i ona ostaju bez sakramenata te gube i tu slabu vjeru dobivenu u obitelji. Isus se sažalio nad takvim narodom, i nas poziva: „Molite Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju!“

ARGENTINA
– S. M. Samuela Vilenica

„Tamo gdje palme cvatu“

Hvaljen Isus i Marija, poštovani i dragi čitatelji Radosne vijesti!

Dok pišem ove retke, polako smo ušli u novu godinu, koja je kao i njezine prethodnice, bila drugačija, neobična, teška...

Uskoro će se napuniti četiri godine mojeg djelovanja kao misionarke u Argentini. Dok bijah dijete, u rodnoj župnoj crkvi često se pjevala tako nam svima poznata i draga pjesma Tamo gdje palme cvatu. U djetinjem žaru i ja sam ju pjevala svim srcem, želeći poći „tamo gdje palme cvatu“. Nikada zapravo nisam razumjela osobno značenje te pjesme za moj život dok nisam došla u Dock Sud, mali gradić u blizini Buenos Airesa. Kroz otvoren prozor naše kapele svakodnevno mi se pruža pogled na dvije prekrasne visoke palme i dok ih promatram, ne mogu se oteti dojmu da me Božja ruka vodila upravo tamo gdje palme cvatu!

Iako je ove godine cijeli svijet obilježen patnjom i strahom od koronavirusa i njegovih posljedica, usudila bih se nazvati ovu godinu godinom evangelizacije u Dock Sudu. Godinom velike milosti Gospodnje.

U kućici sv. Vinka, gdje se redovito brinemo o siromasima i njihovim potrebama, dobili smo novog člana, malenu Sol Marianu. Iako rođena dva mjeseca prerano, bila je prekrasna djevojčica. Razgovarajući s majkom, predlažemo joj da krsti dijete što prije, obećavajući joj potrebnu moralnu i materijalnu pomoć. Nakon duga premišljanja majka daje svoj pristanak. Ali Sol ima i starijeg brata, koji još nije kršten. Zašto ne bismo krstili oboje istog dana? Dogovorili smo termin u župi i započeli s pripremom obitelji za taj veliki događaj. U jednom trenutku, kaže nam majka,

da je starijeg brata Dylana morala ispisati s nogometa jer su mu se po trgale jedine tenisice koje je imao, a ono malo što je bilo upotrebljivo, morao je čuvati da bi mogao ići u školu. U dječakovim očima radost krštenja bila je pomučena nemogućnošću odlaska na nogomet, što je za njega imalo velike značenje. O kako bi bilo dobro pokloniti mu za dan krštenja jedne dobre tenisice! Ali odakle pronaći sredstva? Nekoliko dana prije samog krštenja dobili smo donaciju odjeće i obuće za siromahe. I zamislite! Među ostalim bile su i prekrasne bijele Nike tenisice, potpuno nove, odgovarajuće veličine za Dylana. Kako je bila velika njegova radost kad je na dan krštenja mogao doći sav ponosan u svojim novim bijelim tenisicama!

U sjeni dviju spomenutih palma nalazi se naš Kolegij „Krist Kralj“. Zbog pandemije s nast-

vom vjeronauka u srednjoj školi mogli smo započeti tek u kolovozu (nastava u srednjoj školi završava u studenome). Čim sam počela upoznavati učenike, otkrila sam da mnogi među njima nisu primili sakramente kršćanske inicijacije ili im je nedostajao koji od njih. U dogovoru sa župnikom, odlučili smo pripremiti ih da bi do kraja godine mogli primiti sakramente, jer ne znamo što nas čeka dogodine. Ali da iznenađenje bude veće, saznali smo da ni jedna od gospođa koje rade kao spremačice u školi, njih šest, nisu primile sakrament svete potvrde. Razgovarajući sa svakom od njih, otkrila sam u njima veliku želju za primanjem tog sakramenta, ali postojale su prepreke tipa „kako ću, kad sam već stara“, „radim po cijeli dan“, „već je prošlo moje vrijeme“. Svladavši prve predrasude, uspjeli smo pronaći vrijeme koje je odgovaralo svima i započeti pripremu za sakrament svete potvrde. Dolazile su u pauzi radnog vremena s krpama i metlama, ali radosna srca, upijajući s velikim žarom nauk svete vjere. „Čujte“, rekoh im na jednom susretu, „u subotu ćemo imati duhovnu obnovu. Hoćete li doći?“ Bio je to za njih pravi šok. Niti su znale što je to duhovna obnova niti da bi se takvo što moglo organizirati za njih. Kod prijatelja su se raspitivale što je to, noć prije od uzbuđenja nisu mogle spavati, ali u dogovorenu subotu sve su bile

prisutne. Tema duhovne obnove bila je ispovijed. U različitim aktivnostima nastojale smo im objasniti važnost ispovijedi i kako se dobro ispovjediti. Na kraju susreta pripremile smo iznenađenje – skroman ručak za sve. Bilo su duboko dirnute našom pažljivošću i vremenom koje smo im posvetile. Mislile su da je duhovna obnova samo za školsku djecu i da je odraslima nemoguće sudjelovati.

Kako se približavao dan svete potvrde, predviđen za svetkovinu Kristu Kralja, uzbuđenje je sve više raslo.

Konačno je došao taj očekivani dan. Gospođe su došle u pratnji

svoje djece i obitelji. Bile su vidno uzbuđene. Tog dana njih 18, čistačice i učenici škole, primili su sakrament svete potvrde i svete pričesti. Mnogima od njih trebalo je pomoći pronaći kumove, pribaviti odjeću, pomoći u sređivanju potrebne dokumentacije, ali njihova zahvalnost i sreća bili su neizmjerljivi. Hvala dragomu Bogu što je u sjeni starih palma dopustio da se njegov Duh spusti na malene i neznačajne!

Od srca zahvaljujemo svim dobročiniteljima na molitvi i materijalnoj pomoći, neka vas Božji blagoslov uvijek prati na svim životnim stazama!

 ZAMBIJA
– Boris Dabo

Pripraviti se za Gospodina

U vremenu došašća, koje je iza nas, pripremali smo se dočekati našeg Gospodina. On je već došao, ali i opet dolazi i ulazi, onoliko koliko smo ga mogli primiti i dočekati te kao Krstitelj pripremiti njegov dolazak. Tajna je to koja se pojavljuje i ponovno nas izaziva svake godine.

Zornice, kojih se sjećamo iz ranih dana naše mladosti, više nam nisu dostupne onakve kakve su bile, ni pjesme više nisu iste kao iz mladosti. Ovo su misije i sve je drugačije, a ipak i nije sve. Mi nemamo običaj u Zambiji imati zornice, ali imamo nešto drugo: imamo susrete malih kršćanskih zajednica. One se ne održavaju samo u došašću, nego cijele godine, obično jednom u tjednu za one zajednice koje su vrijedne. One se održavaju i bez prisustva svećenika ako su već dosta razvijene. Ako nisu, svećenik dođe i moli zajedno s njima u hladovini stabla usred sela. Radije se

okupe kad je i svećenik u njihovu selu, pa to i svećenika motivira.

I još nešto. Kod vas su uobičajeni blagoslovi obitelji u božićno vrijeme. Ovdje to baš nije tako. Ali blagoslov male okupljene zajednice, koja se sastoji od nekoliko susjednih obitelji, to jest i to je važno. Blagoslov mladih i starih, djece i bolesnika, polja i njiva, stoke i peradi, čamaca i ribarskih mreža.

Molitva za zaštitu od zlih duhova i uroka, molitva za obraćenje onih koji još nisu s nama ili su odlutali, takve molitve uključene su u ono što su kod vas zornice, a ovdje se odvijaju tijekom cijele godine. Ipak, u vremenu pripreve na Božić

i u vrijeme Božića sve je drugačije i prožeto je onom radošću koju nam svima ponovni dolazak Gospodnji tajanstveno pruža.

A ako nove zajednice još nisu došle do stupnja izgradnje da imaju redovite molitvene susrete u svojem selu, to jest čitanje i razumijevanje riječi Božje (dijeljenje), ondje još treba puno misionarski raditi i raditi strpljivo. I za njih moliti.

A molitva nema granica, ona je kao internet, stiže u tren onamo gdje je namijenjena. Neka nas zato molitva za mekšanje srdaca za primanje Gospodina sve povezuje u ovo božićno vrijeme!

Molimo da se Bog po nama proslavi!

S. Vedrana Ljubić članica je družbe Kćeri Božje ljubavi. Rođena je 12. svibnja 1960. u Rami, BiH. Prve zavjete položila je 5. kolovoza 1982. u Zagrebu, a u misije u Ugandu odlazi 1998.

? S. Vedrana, članica ste družbe Kćeri Božje ljubavi, koja je svoju prvu misijsku postaju osnovala u Ugandi. Recite nam kad je to bilo i kako su izgledali početci.

! Bilo je to davno, prije nešto više od 23 godine. Tad sam još bila mlada, puna poleta, misijskog žara i sretna što se moj san ostvario – doći u misije. U početku je sve bilo zanimljivo, jer je manje-više sve izgledalo nestvarno, nezamislivo: recimo, da ljudi mogu živjeti u uvjetima u kakvima smo ih našli... Crkve, zgrade, škole bile su veoma siromašne, a putovi – ma sve je bilo mizerno! Uspoređivala sam ono o čemu sam čitala u našim vjerskim časopisima o misijama i ono što sam ja vidjela i doživjela. Moram reći, iako je bilo sve ispod bilo kakva

standarda, da sam osobno sve našla bolje nego sam očekivala. Kad smo došle u zračnu Luku u Ugandi, imala sam osjećaj da sam u zračnoj luci u Zagrebu. Naime, bivša Jugoslavija izgradila je obje zračne luke, po istom modelu. Tek kad sam vidjela crna lica, rekoh: „Eh, tu sam, u Africi, a ne u Zagrebu!“

Nas pet misionarka slušale smo savjete Paula K. Bakyenga i fra Ivica Perića o tome što raditi kao misionarke, a to je bilo: „Polako, ne žurite se, same ćete s vremenom uvidjeti što vi kao Kćeri Božje ljubavi možete učiniti za ovaj narod.“ I bilo je tako. U početku smo išle po filijalama vidjeti kako je na terenu i u isto smo vrijeme predstavljene vjernicima. Bila je velika potreba donijeti lijekove u filijale. Fra Silvestro, brat iz Italije, poklonio nam je mikroskop

za otkrivanje malarije i dao nam je lijek za malariju, panadone i neke kreme za rane, materijal za čišćenje rana... S tim su sestre počele raditi u ambulanti. Jedna sestra išla je u filijale poučavati djevojke u higijeni i kuhanju, dok sam ja s fra Ulrichom, župnikom, ili s fra Ivicom išla u filijale na svete mise. Posjećivali smo škole, razgovarale s ravnateljima i učiteljima, savjetovali ih i pomagali im materijalno. Pomagali smo školama, kapelama i pojedincima koji su trebali našu pomoć.

To smo radile dok se naša kuća gradila. Nakon osam mjeseci uselile smo se u svoju kuću. U Ugandu smo došle s onime što smo mogle donijeti za osobne potrebe i s 2000 dolara. Početak je bio stvarno misijski, providonosni, ali ništa nam nije nedostajalo jer Crkva i družba poslale su nas

u misije, tako da je naš rad, uz pomoć naših dobročinitelja, od samog početka bio od koristi siromašnu narodu u Ugandi.

? **Koliko se Uganda promijenila otkad ste došli do danas?**

! Velika je razlika, iako bi mogla biti još veća da se sredstva pravedno raspodijele i iskoriste u svrhe za koje su namijenjena. Dakle, 1998. godine, kad smo mi došle, u Ugandi je bilo 22 milijuna stanovnika. Danas nas ima 46 – 48 milijuna. Prije su ljudi puno umirali od malarije i AIDS-a. Sjećam se da se nije govorilo o AIDS-u, bila je to tabu tema. Danas vam dođu na vrata i najprije kažu (da dobiju pomoć): „Ja sam HIV pozitivan.“

? **Uganda je poznata po svojim mučenicima. Možete li nam što reći o njima, o vjeroispovijestima, crkvenom ustrojstvu, liturgijskim obredima i običajima?**

! Crkva slavi blagdan naših mučenika 3. lipnja. Namugongo je mjesto gdje je većina mučenika ubijena. Svake godine, osim u vrijeme Covida, u Namugongo, na blagdan Ugandskih mučenika dođe i dva milijuna hodočasnika. Hodočasnici dođu i iz najbliže susjedne zemlje, ali i iz Europe, Amerike...

U Ugandi je najviše katolika, teško je o brojkama govoriti, ali se zna da su iza nas protestanti i oni treći, a to su kršćanske zajednice poput „Ponovno rođenih“ i sl. Katolička crkva je vrlo dobro organizirana. Uganda

ima dosta svećenika, ali nam još treba misionara i domorodačkih svećenika. Ima mnogo redovničkih zajednica osnovanih u Ugandi. Još uvijek glavnu ulogu u župama imaju, uza župnike, katehiste. Svete mise dobro su organizirane, posebno ako se što slavi. Pjesma, ples za vrijeme evanđelja, prinosa darova. Mise dugo traju – Afrikanci još uvijek imaju vremena.

Svaki kraj ima svoje posebnosti. Ono što sam vidjela na zapadu Ugande slično je i na istoku, ali opet drugačije, jer je i jezik drugačiji, kao i običaji.

? **Koliko je danas vaših zajednica i čime se sestre pretežno bave?**

! Zasadu imamo tri zajednice: dvije na zapadu Ugande i jednu u Kampali, tj. glavnom gradu, u središnjoj Ugandi, a uskoro ćemo imati četvrtu zajednicu, u Sorotiju, na istoku Ugande.

U prvoj misiji sestre rade u župi, ambulanti i rodilištu te u školi za švelje. Sestre školuju djecu, pomažu onima kojima je pomoć potrebna. Na tom je području posebno aktivna naša s. Bogdana. S. Marta radi u rodilištu kao ekonoma, a usto je i odgajateljica postulantica, dakle odgaja mlade Afrikanke za redovnički život. U Mbarari je kuća odgoja – novicijat, kandidatura, a sestre pomažu gdje je potrebno – posjećuju zatvor i siromašne obitelji. U Kampali, u zajednici blaženih Drinskih mučenika,

poučavamo djevojke kućnim poslovima, da bi mogle raditi kao kućne pomoćnice. Od prosinca prošle godine mi u Ugandi dobile smo status viceprovincije, sa sjedištem u Mbarari. Radimo na tome da se administrativno organiziramo da bi mlade Afrikanke jednog dana preuzele vodstvo viceprovincije. Veoma nam je stalo da dobro pripremimo domorodačke sestre. Nekoliko ih je u školi duhovnosti, da bi mogle raditi u odgoju. Sestre se školuju, da bi imale što viši stupanj obrazovanja.

? **Znamo da ste trenutno u procesu otvaranja nove zajednice u Biskupiji Soroti, na istoku Ugande. Opišite nam malo kako napreduju radovi i kakvim djelovanjem ćete se baviti u toj novoj postaji.**

! Izgradnja spomenutog projekta povjerena je meni. Pozvao nas je biskup Joseph Eciru Oliach u svoju biskupiju. Ponudena su nam tri mjesta. Dva su već dobro organizirana, a treće mjesto je novoosnovana Župa Olilim. Na tom mjestu nema baš ničega. Ondje smo kupile zemlju i ako Bog da, nadamo se uskoro po-

četi graditi. Najprije moramo izgraditi samostan, gdje ćemo mi sestre biti, a onda i drugo što se od nas očekuje, škole i sl. Budući da je put do te misije veoma loš i često poplavljen, nije moguće dovesti radnike dok se nešto ne učini po tom pitanju. Bila su neka obećanja od lokalne vlasti, pa dok smo čekali na njihov odaziv, mi smo kupile komad zemlje u Sorotiju, u gradu gdje je središte biskupije. Ondje smo, uz pomoć naših sestara i dobročinitelja iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine, naših sestara albansko-ga jezičnog područja i dobročinitelja iz Slovenije izgradili kuću za sestre i drugo što nam je potrebno za zajednicu – garažu, kuću za čuvara...

Na Sv. Nikolu ove godine dobile smo od naše Vrhovne uprave iz Rima dozvolu za osnivanje zajednice u Sorotiju, a zajednicu ćemo staviti pod zaštitu sv. Josipa. Drugi dan nam je biskup Oliach javio da smo dobile dozvolu za kapelu. Bogu hvala! U Sorotiju će biti zajednica s djevojkama koje se pripremaju za redovnički život. Djevojke će sa svojom odgajateljicom sestrom Gertrude Among obilaziti ljude po selima i informirati nas kakve su potrebe, što bismo mi mogle raditi. Znam da ima mnogo djece i odraslih s posebnim potrebama. Moja je želja i zamisao da se posvetimo njima. Već su se odazvale naše dvije mlade sestre rodnom iz iste biskupije da žele nastaviti školovanje (obje su učiteljice) da bi mogle raditi s djecom s posebnim potrebama. O Župi Olilim više govore slike nego moje riječi. Sad će nam biti lakše, kada imamo zajednicu u Sorotiju, jer je od Kampale do Sorotija udalje-

nost 330 km, a onda još do Olilima, odnosno Aterajja, kamo ćemo mi ići, 86 km.

? Imate li zvanja među domaćim djevojkama i kakva je uopće situacija s duhovnim zvanjima?

! Da, Bogu hvala, imamo. Nas misionarka je sedam. Imamo dvadeset četiri domaće sestre te jedanaest kandidatice. Budući da imamo zvanja, možemo osnivati zajednice. Ovdje djevojke moraju završiti srednju školu i zanat da bi ih se primilo u samostan. Covid na sve utječe, pa i na zvanja. Mnoge djevojke nisu mogle dalje u školu zbog lockdowna. Dvojica đakona, koje smo mi školovale, čekali su ređenje od 2019. i tek su nedavno zaređeni.

? Koliko vam u vašem djelovanju pomažu hrvatski vjernici? Pokazuju li interes za vaše djelovanje u Ugandi, osobito kada znamo da su s vama još dvije naše misionarke, s. Bogdana Markić i s. Marta Čović?

! Bogu hvala da imamo podršku, duhovnu i financijsku, za naše djelovanje. Teško mi je izraziti se, što bih god rekla, premalo je. Sretna sam da pripadam hrvatskomu narodu i Katoličkoj crkvi. Hvala župnicima i župama u Hrvatskoj i BiH koje su se odazvale primiti s. Paskaziju i mene 2019. godine i sa svojim župljanima financijski nas obdarili da smo mogle nastaviti s izgradnjom misije u Sorotiju. Dopustite mi spomenuti misijske urede u Zagrebu, Sarajevu i u Ljubljani. Posebno zahvaljujemo pojedinim svećenicima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kao i Danilu Lisjaku, Slovencu, salezijancu i misionaru u Ugandi, koji se nesebično zalaže da nam pomogne, zagovarajući nas kod slovenskoga misijskog središta i dobročinitelja iz Slovenije.

? Što biste poručili čitateljima Radosne vijesti na početku još jedne godine?

! Na svetkovinu Krista Kralja, a to je patron naše župe u nastajanju, vlč. Ambrose, župnik pozvao nas je na višestruko slavlje: župnu svetkovinu te krizmu 472 djece i odraslih, a 80 odraslih je primljeno ili vraćeno u Katoličku crkvu, dok je 11 bračnih parova vjenčano. Slavlje je trajalo malo više od četiri sata. Ove brojke govore nam da je žetva velika, a radnika malo i zato molimo da Bog pošalje radnike u žetvu svoju i da se svi jednog dana nađemo u slavi Božjoj.

Piše mi jedna dobročiniteljica iz Hercegovine, točnije iz Mostara, nakon što sam joj poslala veći broj fotografija o tome što smo napravili u Sorotiju uz njihovu pomoć: „Treba napraviti film ‘kako smo gradili’.“ Da, jer nisam ja sama gradila, gradili su svi koji su na bilo koji način sudjelovali u izgradnji, molitvom i financijskom pomoću.

Ovim putem želim zahvaliti svima koji su nam pomogli i koji nam pomažu u izgradnji naših misija, za duhovnu podršku i svaku drugu. Unaprijed hvala onima koji će nam pomagati u izgradnji nove misije. Potrebe su velike!!! Idemo u Olilim, gdje nas čekaju dva plemena – Iteso i Karamodja. Molimo da se Bog po nama proslavi!

Molimo da svi ljudi koji trpe diskriminacije i progone zbog vjere u društvima u kojima žive postignu priznanje svojih prava i dostojanstva, koje izvire iz činjenice da su braća i sestre u ljudskoj obitelji.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Poznato je da su Ujedinjeni narodi nakon Drugoga svjetskog rata donijeli *Opću deklaraciju o pravima čovjeka*. Toga bi se imali držati ne samo svi narodi, nego i pojedinci. A upravo toj iskonskoj napasti, da se vlada nad drugima bilo pojedinačno bilo na razini plemena ili naroda, teško odlijevamo. S napretkom i dozrijevanjem čovječanstva, što nije nimalo lako, uočavaju se različite vrste diskriminacija, pa se u ponekim dokumentima taksativno one i nabrajaju. Te diskriminacije i danas su nazočne u mnogima, pa i naprednim demokratskim državama. Dovoljno je spomenuti samo razliku u plaći za isti posao između muškaraca i žena. A što je tek kad je riječ o obezvrjeđivanju drugih zbog boje kože, druge vjere ili svjetonazora? I upravo se na tu diskriminaciju, pa i progone zbog vjere Papa svojim mislima usredotočuje na početku nove go-

dine, slično kao i početkom prošle godine, te želi da mu se kao molitelji pridružimo za ostvarenje prava vjernika i za priznanje njihova dostojanstva. Temelj bi tomu bio zapravo ozbiljan odgoj na društvenoj razini za svijest da smo svi braća i sestre jer pripadamo jednoj, ljudskoj obitelji.

Kako je ružno i danas doživljavati u različitim obavijesnim sredstvima, koja se smatraju naprednima, uzdizanje i aroganciju takozvanih nevjernika ili „pametnih“ nad vjernike i njihovo omalovažavanje. Kad se to događa, onda nam spontano dolazi u svijest vrijeme takozvana znanstvenog materijalizma. Tako i danas gledamo ljude koji odbacuju Boga, smišljaju si novo božanstvo znanosti ili navodno znanstveni pogled na svijet. A trudimo se svojski ovladati ovom zemljom, pa čak želimo već zauzeti neke predjele svemira, a zanemarujemo svagdašnju ljud-

skost u svojim odnosima s potrebnim iskonskim poštovanjem koje zavrjeđuje svako ljudsko biće. Tad se ne bi događalo da se vjernicima uskraćuje bogoslužni prostor na račun djece, kojih nema, a parkovima dominiraju takozvani psi ljubimci. Slično se zbiva, primjerice, u raspravi o Istambulskoj konvenciji. Čim vjernici spomenu dostojanstvo svakoga ljudskog bića, odmah bivaju etiketirani nazadnjaštvom. A zar je napredak u tome da se smije ubiti ijedno, osobito nezaštićeno ljudsko biće? Želimo u svemir, a svoj mali sebičnjački svijet ne možemo dovesti u red i sklad kako je to Bog zamislio! Tko će onda zamjeriti Svetomu Ocu kad nas podsjeća na tu brigu za one koji zbog svoje vjere trpe na različite načine?

Pa pridružimo se molitvi za one koji trpe zbog vjere, da bi i njihovo dostojanstvo zasjalo onim sjajem koji im je Bog udijelio!

AFRIKA/DŽIBUTI

École pur tous - škola za djecu s teškoćama

DŽIBUTI – „To je mala, krhka Crkva, ali snažna u svjetlu evanđelja, koje se ne može navijestiti riječima, već životom, budući da se radi o islamskoj zemlji. Zasigurno su kršćani i sestre koje ondje žive mala, ali važna prisutnost.“ Za Agenciju „Fides“ govori sestra Simona Brambilla, vrhovna glavarica Misionarka Gospe od Utjehe, zajednice koja djeluje u Džibutiju od 2004.

Džibuti je pustinjska zemlja, na granici između Etiopije i Somalije, koja je dom različitih etničkih skupina i gdje je Crkva učinila toliko u smislu dijaloga, poštujući razlike. U katoličkomu tjedniku *La difesa del popolo* objavljen je intervju s mons. Giorgiom Bertinom, biskupom Džiboutija i apostolskim upraviteljem Mogadishua. Biskup je, govoreći o geopolitičkoj situaciji u Somaliji i radu Crkve, podsjetio da je država Džibuti bila čak ispred svojeg vremena, naprimjer, u slučaju akcije u

korist osoba s invaliditetom, koje su samo prije nekoliko godina još bile zatvorene kod kuće. Na taj se način s vremenom rodila državna agencija koja se brine o njima i promiče njihova prava, zajedno s misijama, poput one u kojoj se nalazi sestra Anna Bacchion, a koja je započela projekt *École pur tous*. Tako je godine 2013. započela s radom inkluzivna škola za djecu s mentalnim i fizičkim poteškoćama. Projekt je osmislila i provela Crkva u Džibutiju.

Sada, nakon godina intenzivnog rada, nekoliko djece primljeno je u javnu i privatnu osnovnu školu. Njihove obitelji shvatile su važnost škole. Prije su njihova djeca zbog invaliditeta ostala zatvorena, skrivena u svojim kolibama, a sad su slobodna i sigurnija u sebe, jer, kao i druga djeca, znaju pisati i čitati. „Djeca odlaze iz naše škole s uvjerenjem da znaju raditi dobre stvari. Taj je program započeo kao malo sjeme, ali

se sada razvio i također ga je usvojila vlada, koja ga želi proširiti na sve škole, da bi se olakšalo uvođenje djece s teškoćama u javne škole“, zaključuje sestra Anna. Ona je 1976. već proživjela misionarsko iskustvo u muslimanskom kontekstu u Libiji te definira oba iskustva kao pozitivna i prosvjetljujuća u razumijevanju činjenice da nas životni dijalog mora zaraziti da širimo vrijednosti prihvaćanja i nježnosti.

„U Džibutiju sam 2004. godine“ – naglašava časna sestra – „započela jednostavan dijalog, dijalog koji usutkava sebe, da bi slušao, pokušavajući cijeniti dobro prisutno u drugome, dijalog koji nastoji širiti Kristov miomiris. Nije mi bilo teško ući u dijalog sa sirotinjom naših sela, ali ni s velikanima. Moj narod je narod koji vjeruje, koji moli, koji slavi blagdane, koji se raduje, koji pati i koji često želi samo da naša blizina dijeli njihove radosti i njihove poteškoće.“

(Agencija „Fides“)

AZIJA/INDONEZIJA

Ksaverijanci: „Vjerni Isusovu evanđelju, 70 godina pronosimo svoju karizmu među ljudima“

JAKARTA – „Povijest ksaverijanskih misionara u Indoneziji prošla je putevima tog arhipelaga, posebno na otocima Sumatri, Javi, Floresu i Timoru. S jedne strane to je priča puna vjere, smjelosti i mašte, a s druge duboke harmonije i velikodušna odaziva. Početci su bili teški, ali velikodušni. Ne možemo ne prisjetiti se prvih protagonista te pustolovine, od kojih mnogi počivaju na groblju u Padangu. Bili su u stanju prinijeti svoje živote za evanđelje, ući u duboku empatiju s indonezijskim narodom i njegovom kulturom, stvoriti nove kršćanske zajednice

i pronaći suradnju i potporu u ksaverijanskom misionarskom radu i čitavoj Crkvi.“ Tako izvještava u intervjuu otac Eugenio Pulcini, generalni savjetnik ksaverijanskih misionara, podsjećajući da se ove godine ispunjava 70 godina od početka njihove misionarske nazočnosti u toj azijskoj zemlji.

„Ksaverijanski evangelizacijski rad“ – kaže otac Eugenio – „započeo je 1951. i bio je vrlo dobro isprepleten s indonezijskim nacionalnim motom: *«Bhinneka tunggal ika»* (Jedinstvo u različitosti). Prihvaćanje Indonezije i velikodušno sudje-

lovanje dokazuju brojna zvanja, aktivnosti među-religijskog dijaloga i bezbroj ljudi, koji, počevši od svoje vjere, s velikodušnošću i izvanrednom predanošću prate i podržavaju našu karizmu. Također je nedavno imenovanje biskupom Padanga oca Rubianta Vitusa Solichina jasan znak zrelosti, koju je nakon svih ovih godina dosegla i ksaverijanska zajednica u Indoneziji.“

„Do danas“ – izvještava generalni savjetnik – „postoje 43 indonezijska ksaverijanska misionara angažirana u navještanju evanđelja, koji, kao svjedoci Božjih čuda, ugrađuju svo-

je male kamenčice da bi se vizija sv. Gvida M. Confortija, «svijet jedna obitelj u Kristu», sve više i više ostvarivao.“ Također zahvaljujući ksaverijancima, primjećuje otac Eugenio, danas je indonezijska Crkva više misionarska i univerzalna; „to je veličanstven dar koji naš institut može dati, ne zato što smo učitelji, nego svjedoci“. „Sadašnja čvrsta struktura naših zajednica u Indoneziji zahtijevala je izuzetnu predanost: duh žrtve, inteligenciju, organizacijsku sposobnost, dinamiku i iznad svega zajedništvo i suradnju s ci-

jelom ksaverijanskom zajednicom.“
„Radosna proslava 70. godišnjice prisutnosti ksaverijanaca u Indoneziji – zaključuje otac Eugenio Pulcini –

„plodna je prigoda da indonezijskoj regiji u ime vrhovne uprave i cijelog instituta izrazimo svoju zahvalnost i čestitke za se intenzivne godine vjer-

na služenja Isusovu misionarskom poslanju – to je obljetnica koju čine prošlost, sadašnjost i budućnost.“
(Agencija „Fides“)

EUROPA/POLJSKA

Djeca iz Kazahstana, Kirgistan i Uzbekistana protagonisti projekata koje podržavaju pjevači Betlehemske zvijezde

VARŠAVA – Već 28 godina, tijekom božićnog razdoblja, stotine tisuća djece i misionarskih animatora iz cijele Poljske sudjeluje u misijskoj animaciji pjevača Betlehemske zvijezde, koju provodi Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Poljskoj. Konkretno, ove godine će se ta aktivnost, koja je već postala tradicionalna, provoditi u korist djece Kazahstana, Kirgistan i Uzbekistana, koja često žive u vrlo teškim ekonomskim i obiteljskim situacijama.

„Djeca s različitim teškoćama nalaze se u osobito kompliciranoj situaciji,

ne mogu pohađati državne škole, a za njih nema drugih škola. Mališani su obično zatvoreni u svojim domovima. Drugi je velik problem nedostatak aktivnosti za djecu i tinejdžere nakon škole ili tijekom ljetnih praznika. Većinu vremena provode na ulici. Tome se pridodaje i nezaposlenost njihovih roditelja, što ih tjera da emigriraju i rade izvan zemlje. To stvara fenomen djece prepuštene samoj sebi“, kaže sestra Monika Juszka iz poljskog PMD-a. Misionari u tim zemljama animiraju dječje centre, oratorije, organiziraju ljetne kampove i nastoje osi-

gurati obrazovanje i zabavu za djecu s teškoćama u razvoju. Upravo oni će dobiti podršku poljskih pjevača Betlehemske zvijezde, koji svojom pjesmom radosno najavljuju Božić u župama, staračkim domovima, bolnicama i na mnogim drugim mjestima. „Za tu aktivnost pripremaju se počevši od molitve za misije i misionare, učenja zemljopisa, poznavanja drugih kultura i položaja djece u svijetu. Na taj se način također počinju brinuti o drugim ljudima, otvarati se za pomoć onima kojima je potrebna i širiti im vidike“, objašnjava sestra Monika

Juszka. U tom procesu pripreme važno je „misionarsko poslanje“ koje ti mali pjevači dobivaju u svojim župama.

Prošle godine, unatoč tešku trenutku pandemije, pjevači su Betlehemske zvijezde uspjeli doprijeti do vjernika na mnogo različitih načina (uključujući i online), a plod njihova truda pridonio je potpori oko 54 različita projekta u korist obrazovanja i zdravlja za djecu u dobi do 14 godina u devet zemalja (Burundi, Madagaskar, Maroko, Nigerija, Tanzanija, Kazahstan, Indija, Pakistan, Uzbekistan).

(Agencija „Fides“)

RETKOVEC

Misijaska nedjelja u Župi sv. Pavla apostola Retkovec

Mjesec listopada po mnogočemu je raznolik, bogat i sadržajan mjesec. U Župi sv. Pavla apostola započeli smo ga vrlo dinamično, u misijskom duhu. Naime, djeca, mladi i Prijatelji Malog Isusa, svatko na svoj način i prema svojim mogućnostima, svjedočili su svoju raspoloživost i ljubav prema Kristu i njegovoj najmanjoj braći. Tako su se mladi vrlo aktivno i velikodušno, na poticaj kapelana vlč. Branimira Jagodića, odazvali na radionice, u kojima su marljivo izrađivali krunice narukvice te su na taj način pridonijeli i pomogli PMI-ju u organizaciji

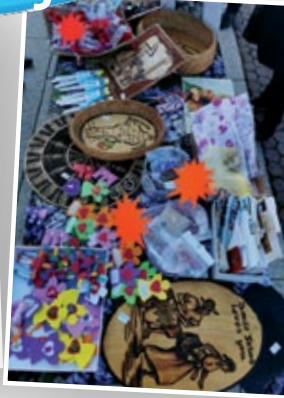
misijске izložbe. Naši najmanji (dio razreda) na satovima vjeronauka otkrivali su kako žive njihovi vršnjaci u dalekim i siromašnim zemljama te su sakupljali svoj dar u kase, a poneki su odlučili i napisati pismo „nepoznatom prijatelju“. Pod vodstvom vjeroučiteljice Marije Žganjer, učenici OŠ-a „A. Mihanović“ na samu su misijsku nedjelju uspješno izveli prigodni scenski prikaz *Ruksak za Afriku*, a svi prisutni vjernici dobili su i prigodni poticaj u misionarskom duhu u obliku poruke.

Otkrivajući kako možemo puno učiniti jedni za druge u svakodne-

vici, kao i za one koje možda ne vidimo, ali su potrebite naše brige, pomoći i molitve, sretni smo da smo na razne načine mogli pridonijeti i ispisati svoj „kolaž dobrote“. U tome nam je pomogla i suradnja s novom ravnateljicom misijskog ureda s. Ivanom Margarín, koja nam je velikodušno ponudila zanimljive i neobične uratke iz misijskih zemalja, koje smo prezentirali našim žu-

pljanima na misijskoj izložbi. Od srca hvala svima na velikim i malim gestama ljubavi, uz molitvu da Bog svojom nježnošću dota-

kne sve potrebite te ohrabri naše misionare i misionarke u njihovu služenju najmanjima.

S. Viktorija Predragović, SMI

SPLIT

Obilježena deseta obljetnica smrti sestre Lukrecije Mamić

Papinska misijska djela u RH, Misijski ured Splitsko-makarske nadbiskupije i Službenice milosrđa obilježili su prigodnim programom 10. obljetnicu mučeničke smrti s. Lukrecije Mamić, SM. Program obilježavanja započeo je u četvrtak 25. studenoga u kapeli samostana Službenica milosrđa u Splitu euharistijskim klanjanjem, koje je predvodio Jure Bjeliš, voditelj Ureda za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije.

U petak 26. studenoga u 19 sati u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu održana je svečana akademija i otvorena izložba, koju je priredila s. Ružica Dodig. Pozdravne govore uputili su mons. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit, s. Ivana Margarin, ravnateljica Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj, vlč. Michele Tognazzi, svjedok života i mučeničke smrti s. Lukrecije, te mons. Ivica

Petanjak, krčki biskup i predsjednik Vijeća za misije HBK-a. Programu su nazočile brojne službenice milosrđa, potom Jakoslav Banić, nadbiskupijski povjerenik za misije, s. Carla Brianza, svjedokinja mučeničke smrti s. Lukrecije, te tri Kongoanke školske sestre franjevke.

U subotu 27. studenoga u prijepodnevnim satima u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu održano je vjeronaučno natjecanje učenika sedmih i osmih razreda. Na natjecanju je sudjelovalo 12 natjecatelja iz četiri župe: svetog Mateja apostola, Gospe Fatimske i Marije Pomoćnice Kršćana iz Splita te svetog Nikole iz Metkovića. Brojčano malene, ali složne i radišne ekipe u četiri kruga natjecanja pokazale su svoje vještine i poznavanje života s. Lukrecije, ali prije svega zajedništvo.

Istoga dana u večernjim satima misno slavlje u crkvi Svete obitelji

u Solinu predvodio je mons. Ivica Petanjak. U koncelebraciji su bili mons. Marin Barišić, Luka Mamić, brat s. Lukrecije, Michele Tognazzi, Carlo Tartari, Ante Čotić, Jakoslav Banić te ostali svećenici. U svojoj propovijedi biskup Petanjak naglasio je da s. Lukrecija bila budna osoba, čvrsta karaktera, jasnih i odlučnih stajališta, širokih vidika, spremna na sučeljavanje s nepoznatim izazovima, a sve to je proizlazilo i izvimalo iz jedne veoma izgrađene osobnosti, koja se temeljila na samodisciplini, redu, molitvi i radu.

Na kraju misnog slavlja riječ zahvale uputila je s. Mariangela Gallič, provincijska poglavarica družbe Službenice milosrđa te zahvalila svima koji su sudjelovali u organizaciji i obilježavanju obljetnice. Misno slavlje svojim je pjevanjem uljepšao Katedralni zbor sv. Dujma iz Splita, uz orguljašku pratnju Ivana Urlića.

ČITLUK

Misijska akcija „Kap vina za kap vode“

Na svadbi u Kani Galilejskoj Isus je učinio prvo znamenje pretvorivši vodu u vino. (Iv 2, 1 – 12). Obitelji Stojić, Buljan, Pehar, Nakić, Luburić, Vlaho, Sušac, Mandžo, Nikolić, Mandić, Vrančić, Beljo, Barbarić i Bule, iz okolice Ljubuškog i Čitluka, te Vinarija Čitluk i ove godine prikupili su 400 litara vina i drugih pića koje su darovali Misijskoj središnjici u Sarajevu. Akciju je vodio i koordinirao Franjo Stojić, iz Župe Čitluk. Sa svojom rodbinom i prijateljima pokušava također učiniti čudo i „pretvoriti vino u vodu“. Geslo te plemenite akcije glasi: „Kap vina za kap vode“. Dobro im je poznato da Afrika oskudijeva pitkom vodom i da mnoge zarazne bolesti dođu od

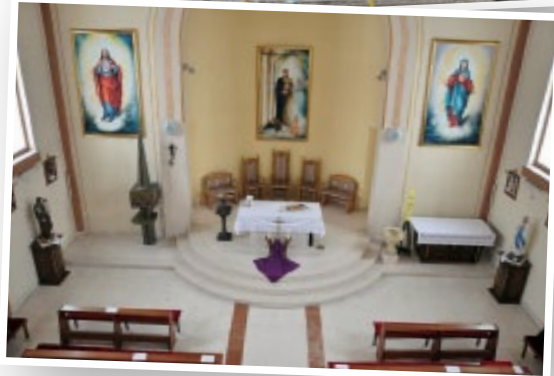
nečiste i nepitke vode. Zbog toga su organizirali tu akciju, s nakanom da sredstva koja će se dobiti na božićnim proslavama idu za kopanje bunara za pitku vodu.

Akcija je plod pojačane molitve u vremenu došašća i vjere naših vjernika, koji su otvoreni poticajima Duha Svetoga. Svojom molitvom kopaju vodovod od Hercegovine do Afrike, kojim teče dobrota i ljubav, koja će se pretvoriti u pitku vodu. Mnoge obitelji i sela idu po vodu i po nekoliko kilometara. Po vodu ide uglavnom ženska čeljad i djeca, jer muški rade da bi prehranili obitelj. Bunar pitke vode velika je blagodan, u prvom redu za ljude, ali i

za životinje. Znaju naši Hercegovci što to znači, jer im je obiteljski bunar dugo bio jedini izvor pitke vode. Voda je svugdje izvor života, a vidimo da vjerničko srce, koje pretvara vino u vodu, može u tome pomoći. Bogatstvo je naše vjere u dovitljivosti i suosjećanju s braćom i sestrama u Kristu, koji potiču na gradnju mostova ljubavi diljem svijeta. Takav nesebični primjer može potaknuti i druge vjernike da prvine svojeg rada i uroda podijele s najpotrebitijima.

Svima koji su sudjelovali u toj plemenitoj akciji od srca zahvaljujemo. Neka ih prati naša molitva i zagovor zaštitnika misija!

PMD BiH

Župa Ilijaš pomaže u gradnji Crkve u Ugandi

Treće nedjelje došašća pozvali smo mons. Luku Tunjića, nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u BiH, da predvodi sv. misu i govori nam o misijskom djelovanju Crkve i našim misionarima. U prvom dijelu propovijedi mons. Tunjić je istaknuo važnost karitativnog djelovanja u župnoj zajednici i cijeloj Crkvi, koje je puno šire od dijeljenja hrane, pića i odjeće. Ono obuhvaća vjernički angažman, u kojem se nijedna starija, bolesna i usamljena osoba neće osjetiti zaboravljena

i napuštena. Nitko od nas nije toliko siromašan da ne može dijeliti s onima u potrebi, a ni toliko bogat da se ne bi mogao obogatiti njihovom blizinom, iskustvom, životom... Zatim je govorio o našim misionarima, kojima u navještaj radosne vijesti spada gradnja škola, ambulanta, bunara za vodu, mostova, pomoć u poljoprivredi i svemu onome što je potrebno te čini život manje teškim.

Pozvao je potom prisutne vjernike da mole za naše misionare, posebno *Misijsku kronicu*. Osim molitve misionarima su za sva spomenuta misijsko-pastoralna djelovanja potrebna i financijska sredstva. Lijepa je praksa odvajanje sitnog novca u tzv. misijske kasice u našim župama, školama, pa i domovima. To mogu činiti djeca ali i cijele obitelji. Preporučio je i misijski mjesečni list *Radosnu vijest*, iz kojeg se najbolje može pratiti misijsko djelovanje Crkve, te rekao da se optimizam, kojim odiše taj list, prenosi i na njegove čitatelje.

Na kraju mise je župnik Ilija Marković zahvalio svojim župljanima na molitvama koje upućuju za naše misionare i na sredstvima koja prikupljaju za gradnju Crkve u Misiji Adea. Zahvalio je i mons. Tunjiću na predvođenju sv. mise te poticajnim riječima o našim misionarima i načinu kako im pomoći. Rekao je da smo svi svjesni da misionari mogu onoliko pomagati koliko mi njima pomognemo. Naša molitva i naš dar za misije uvijek padaju na plodno tlo.

Dr. Ilija Marković, župnik

Na prijedlog Misijske središnjice, Biskupska konferencija Bosne i Hercegovina prihvatila je poticaj da se pomogne u gradnji crkve u Misiji Adea, u Ugandi, koju vodi misionar Gabrijel Jukić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije. Župa sv. Marka evanđelista u Ilijašu tijekom liturgijskog vremena došašća pa sve do konca božićnog vremena prikuplja sredstva na tu nakanu.

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Misao na majku

Majko, tebe se danas sjećam, izmoren i iscrpljen usred ovih močvara Gangesove delte. Kao da si preda mnom: tvoje majčinske ruke sklopljene u molitvi za tvoga Antu. Danas je tvoj imendan, blagdan svete Katarine, dan tako drag i svet meni od moga djetinjstva. Kako li smo ga lijepo mi svi slavili kod kuće! A evo danas, goreći od groznice, tvoj sin izmoren gazi kroz močvaru Bengalije – u potrazi za dušama. Umoran je, ali je sretan. Sretnijeg ga, majko, nisi mogla učiniti. Tvojoj ljubavi ja dugujem da sam svećenik, misionar.

Ovog popodneva neću lako zaboraviti. Već sam šesti dan na putovanju. Kišno je doba prošlo, no staze su još uvijek pune blata. Često sam morao ići kroz rižina polja. Voda je do pasa. Sa mnom je moj vjerni sluga Stjepan. On je opazio da sam slab, pa mi je pred Narabunskim kanalom rekao da bi dobro bilo malo se odmoriti. Sjeli smo na nasip. Meni oči gore, cijelo tijelo dršće. Do prvoga sela još je dva sata hoda. Valja obići cijeli kanal, jer odavle do Čunčure nema drugog puta. Iza duljeg razmišljanja odlučili smo se ravno kroz vodu. Bit će teško, ali put će biti kraći.

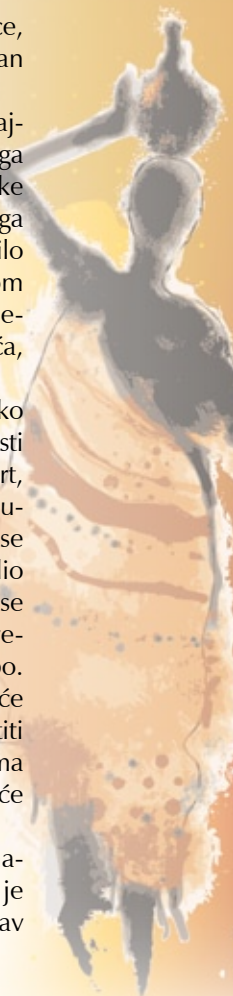
Prekrižili smo se, pregazili smo kanal, pa onda kroz vodu naprijed, prema udaljenim palmama sela Petekhali. Pijavica ima sva sila, ali danas ni jedna ne grize. Popodneвно je sunce palilo. Na mjestima gdje je bilo manje vode voda je bila kao skuhana. Strašan zadah blata i močvara me omamljivao. Počeo sam polako gubiti svijest i posrtati pred Stjepanom. I onda – kao da me netko uhvatio za ruku. Preda mnom se pojavio lik moje majke. Blato,

zadah močvara, pijavice, umor, groznica: sve je to u jedan čas nestalo.

Majčin lik, pomisao na majku... Ima li išta svetije od toga na ovom svijetu!? Lik svećeničke majke. Bože moj, kako sam toga časa bio sretan, kako je lijepo bilo od majke da me pohodila svojom ljubavlju na svoj imendan, daleko, daleko od dragog Metkovića, usred ovih močvara Bengalije.

Daleko? Ne, ništa nije daleko za majčinsku ljubav! Udaljenosti ovoga svijeta, pa ni sama smrt, ne mogu uništiti majčinske ljubavi. Malo me bilo i stid da se ja prije nisam majci i više molio u svojim poteškoćama. Dragi se Isus sigurno sam brine da svećeničke majke idu brzo u nebo. Jednom u nebu, majka ne će moći mirovati, sigurno će pratiti svoga sina svećenika na putovima života, kao anđeo čuvar pazit će na njega.

Sav sretan u tim mislima nastavio sam putovanje. Stjepan je opazio da brzo hodam, pa me sav začuden upita:

„Oče, da li vam je groznica pustila?“

„Stjepane“, rekoh mu, „danas je imendan moje pokojne majke. Ona me pohodila, ona me ozdravila. Kako se osjećam sretan!“

„Sretni vi, oče, sretna vaša majka, koja vas je prikazala Bogu!“ priprosto i s dubokim poštovanjem odgovori Stjepan. „Kad na vas gledam, uvijek se molim za moga malog Staniša, da bi ga Isus jednog dana uzeo u svoju službu. Pa eto, oče, spomenite ovu moju vruću molitvu svojoj dobroj majci! Ja čvrsto vjerujem, oče, da je ona u nebu.“

Jedva si možete pojmiti kako su me ganule te Stjepanove riječi: pohvalne riječi o mojoj majci i očinske mu želje o malom Stanišu.

No majčin imendan još nije bio gotov. Na putu nas je čekalo lijepo iznenađenje. Već sam nekoliko dana bolestan, pa nisam mogao gotovo ništa jesti. Nekako me sada uhvatila želja da bih pojeo malo voća i tako si ugasio žeđ. I jedva ćete vjerovati: prema nama po nasipu dolazio je seljak s punom košarom krasnih bengalskih anarosa, jednog od naj-

ukusnijih plodova u Indiji. Stjepan pogleda na mene, a ja na njega. Njemu je bilo silno na srcu što će pripraviti za večeru, za večeru na majčin imendan. I eto večera dođe kao sama od sebe. Kupio sam dva velika anarosa: jednoga za Stjepana, jednoga za sebe.

Već je bilo predvečerje, kad smo konačno iz daljine ugledali malu kapelu Gospe od Puta u selu Čunčuri. Pred selom je čekala mala Čončola.

„Dišu pronam!“ („Hvaljen Isus!“) zaori iz krasnog dječjeg srca. I sigurno je Isus bio pohvaljen, jer Čončola voli Isusa. Nije još naučila sve molitve. Ona veli da je katehist kriv, jer joj molitve nije dobro ponavljao. Katehist veli da je Čončola kriva, jer ni pet minuta ne može sjediti na istom mjestu. Bilo kako bilo, *Zdravo Marijo* je već naučila, pa kad molimo *Krunicu*, Gospin pozdrav moli punim grlom, no kod *Slava Ocu* obično je uhvati – kašalj!

Zajedno smo otišli u kapelicu, gdje smo zahvalili Nebeskoj Majci za sve milosti primljene na ovom putovanju. Pred malim oltarom sjetili smo se kratkom molitvom i moje

pokojne majke. I onda su moje misli otišle daleko, daleko po svim domovima mojih dragih dobročiniteljica, tolikih Katarina, kojima bih tako rado danas svakoj posebno zaželio: „Sretnan imendan!“ Jutros sam se svih njih sjetio kod oltara Isusova, kad sam se molio za svoju majku. One su, uistinu, preuzele majčinsku ljubav i brigu za mene i moj rad u Bengaliji, pa neka im Isus uzvрати obiljem milosti i svojom ljubavlju!

Kad su se moji dragi vjernici razišli kući, upalio sam nekoliko svjećica pred slikom Nebeske Majke. Sjedeci pred oltarom, misli su mi letjele u one sretno dane djetinstva, kad mi je majka bila čitav svijet, kad druga nikoga nisam poznavao do njezine ljubavi, kad je u svojim rukama sklapala moje ruke, kad mi je nakon večernje molitve davala majčinski blagoslov i poljubac. Koje li svetosti, koje li snage u njemu, da ga se čovjek još i nakon 40 godina sjeća uza suze radosnice.

U molitvi za majku, u tim sretnim mislima, zaspao sam pred oltarom majke svih majka – Nebeske Majke Marije..

Blaženi Diego de San Vitores (1627–1672)

Isusovački vjerovjesnik, svećenik i mučenik Diego Luis de San Vitores rođen je 1627. u španjolskoj plemićkoj obitelji u Burgosu. Otac ga je želio školovati za vojnika, namijenivši mu visoku vojnu karijeru. No dječak je bio pobožan i na kraju je pridobio oca da ga kao trinaestogodišnjakaпусти da pristupi Družbi Isusovoj. Bio je bistar i lako učio te je za svećenika zaređen godine 1651., a nakon ređenja bio je profesor na sveučilištu. Žarko je želio poći u misijske krajeve naviještati Krista, što mu je isusovački general Gosvin Nickel na kraju i dopustio.

Najprije je djelovao u Meksiku, a zatim se uputio na Filipine, gdje je pet godina obavljao službu učitelja novaka, profesora na bogosloviji i apostola među domorodcima. Na Marijanske otoke stigao je godine 1668.

Otac Diego svoj je vjerovjesnički rad započeo tako da je, pošto je za vrijeme plovidbe prilično naučio jezik otočana, odmah u središtu naselja stao naviještati Krista. Kažu da je vrlo mnogo katekumena upravo tim prvim govorom bilo potaknuto da se dade poučiti u kršćanskoj vjeri. Postoji predaja da je na istom mjestu odmah krstio djecu.

Četiri je godine pastoralno djelovao na tom području, podigavši osam crkava i tri škole za mladež, a krstio je i mnogo domaćeg stanovništva.

Bl. Diego de San Vitores ubijen je 2. travnja 1672., upravo kad je dovršio obred krštenja jedne umiruće djevojčice. Tim je mučeništvom postao prvim apostolom Marijanskih otoka. Podnijevši smrt usred misionarskog rada, napokon je oži-

votvorio ono što je sam nekoć izložio o. generalu, uputivši mu u jednom pismu ove riječi:

„Od djetinjstva, koliko mogu pamtit, bio sam sav prožet željom da obraćam duše, naročito nevjernika, i da umrem kao mučenik. Svakog je dana sve više rasla u meni ta urođena želja da Kristu privodim naročito duše nevjernika i da u tu svrhu prolijem svoju krv, a da nikako nisam mogao odvratiti svoj duh od toga na što drugo. Te su moje želje težile za tim da svoju krv prolijem za Kristovo ime i za spasenje duša, naročito onih najzapuštenijih. No, ipak, ne mislim da bih htio ići u misije samo radi mučeničkog vijenca, nego to znači da se radi misija ne strašim nikakva napora, pa ni bilo kojeg oblika smrti. Izjavljujem da sam pripravan odreći se ne samo života, nego i bilo kakva načina lijepe smrti samo da barem jednu dušu pridobijem za Krista.“

Papa Ivan Pavao II. proglasio je Diega de San Vitores 6. listopada 1985. blaženim.

ZA MISIJE I MISIONARE

Vlč. Vinko Radić 1.000 eur * B. i M. 100 KM * N. N. 300 KM * Župa Raskrižje 40 eur * Stana i Blago Ljubić

1.000 KM * Vjerna župe Sv. Luke, Mostar 100 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 100 KM * T. K. 30 KM * N. N., Tramošnica 100 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Doma Čosić 50 KM * Hrvoje Lovrić 20 KM * Iva Šaravanja 20 KM * Anica Ljubić 20 KM * Redakcija Katoličkog tjednika 90 KM * Župa Uzvišenja sv. Križa, Ličko Petrovo Selo 100 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 570 kn * Petar Ikić 300 kn + 1000 kn + 800 kn + 700 kn + 2500 kn * Luka Savin 500 kn * Ljiljana Bencak 200 kn * Zoran Arapović 200 kn * Zdenka Podhraški-Relja 30 kn * Ljekarne SKUPNJAČ 400 kn * Sanela Kučar 100 kn * Veronika Valičević 50 kn * Milenka Grgurica 50 kn * Jurica Benzon 700 kn * Jadranka Uršić 500 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Ivana Josipović 100 kn * Maja Vuković 100 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Ante Matković 50 kn * Vanja Jurić 50 EUR * Luka Nikić 50 EUR * Marija Križek 100 kn * Opg. Žampera Burmaz Petra 100 kn * Milena Zaninović 50 kn * Kata Zubak 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Siniša Horvat 1000 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Stanko Jerčić 2500 kn * Vinko Klarić 300 kn * Leon Hergešić Adamović 100 kn * Župa Presvetog Trojstva, Kršan 300 kn + 300 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Ante Jurićev-Sudac 500 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Darko Malvić 50 kn * Josip Lončar 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJ-POTREBITIJE:

Vlč. Miroslav Agostini 50 KM * Učenici Osnovne škole D. 500 KM * Veronika Radić 500 kn * Marija Gregić 400 kn * Nives Horvat 100 kn * Župa sv. Jurja mučenika, Gornja Drenova 1000 kn * Iva Vukas 30 kn * Marica Vrtarić 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Sanijela Blašković 2000 kn * Mirjana Deak 100 kn * Vlč. Ivica Miškulin 500 kn * Ljubica Lobor 100 kn * Marijana Maletš 100 kn * Pero Petanjak 100 kn * Davorka Šimanović 300 kn * Zdenka Sever 200 kn * Sandra Španić 200 kn * Mara Glogović 50 EUR * Mario Miljak 1000 kn * Zoja Zubčić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Nebojša Gunjević 300 kn * Josip Kordić 100 kn * Željka Vodopija 200 kn * Miho Bošković 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Božica Praterner 50 kn * Darinka Gatar 65 kn * Marija Galić 50 kn * Marija Nikolić 70 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVETČENIKA U MISIJAMA:

Benedikt Pehar 300 KM * Ivana Čilić 20 KM * Anica Ljubić 20 KM * Janko Krznarević 1000 kn * N. N. 1000 kn * Josipa Skračić 500 kn * Dušanka Tadić 200 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Magdalena i Marko Dodik 300 eur * Vrhbosansko bogoslovno sjemenište 221,50 KM + 64,85 kn + 12,80 eur * Frano Radovac 50 KM * Drago i Manda Marijanović 100 KM * Dragan Rupčić 1.995 KM * Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * T. T.,

Žepče 50 KM * Marija Lasić 50 KM * Irena Šimić 30 KM * Josip Mišković 262 KM * T. K. 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Dijana Blažević 100 KM * Anica Ljubić 20 KM * Goran Šipek 50 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Vesna Hećimović 150 kn * Autoprijevoznik Željko Glavina 1000 kn * Dubravko Tandarić 150 kn * Blagoje Kordić 100 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Obitelj Filipović, Mostar 2.850 eur * Vlč. Miroslav Agostini 100 KM * Dujkić d.o.o. 300 KM * Ivanka Doko 25 KM * Koming d.o.o., Vitez 50 KM * Mirjana Mikulić 200 KM * Anđa Mihaljević 100 KM * Ivanka Boras 200 kn * Rino Levak 150 kn * Mato Radoš 150 kn * Dario Maradin 100 kn * Niko Pilipović 200 kn * Magda Vlahović 70 kn * Jasminka Jug 100 kn * J. Zrno 30 kn * Antonieta Težak 50 kn * Ana Jurić 200 kn * Matija Gložinić 100 kn * Zrinka Dragić 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Danica Humek 20 kn * Anica Keškić 150.48 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Dragan Matijević 60 kn * Pero Petanjak 50 kn * Ljerkica Išgum-Vorgić 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Dragan Matijević 100 kn * Igor Rački 256 kn * Jadranka Baučić 180 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONAVIRUSA U MISIJAMA:

Kristijan Cvanciger 200 kn * Mara Perić 70 kn * Sandro Jakopčević 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Nikola Horvat 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Dario Časar 250 kn * Mato Josić 200 kn * Srećko Botrić 150 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Ana Raos 200 kn * Anka Dužnović 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Mladen Crneković 100 kn * D. Delić 120 kn * Marija Daniela Krnić 1000 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn * Marija Bartošek 300 kn + 300 kn * Katarina Vajdoher 100 kn * Župa sv. Pavla apostola, Retkovec-Zagreb 4000 kn * Franjevački svjetovni red Župe Sv. Križa, Krapanj-Brodarica 2500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Mara Jurić 70 KM * Nikola Marković 100 KM * Silvija Ljubojević 100 kn * Josip Spajić 50 kn * A. Rimac 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Kristina Škegro 970 kn * Iva Spajić 485 kn * Darija Berišić 970 kn * Snježana Mikec 100 kn * Slavica Lončarević 1000 kn * Nikola Perković 970 kn * Vlado Juka 970 kn * Karla Ostojić 1000 kn * Jakov Ostojić 500 kn * Petra Rosić 500 kn * Maja Krilić 500 kn * Ivona Divić 970 kn * Barbara Čulin 970 kn * Anja Zoričić 100 kn * Ana Vlašić 485 kn * Sandra Kotevski 970 kn * Katarina Galić 1000 kn * Nika Rosandić 485 kn * Tanja Čičak 485 kn * Mario Milošević 485 kn * Veronika Škegro 50 kn * Ivan Stjepanović 485 kn * Tomislav Damjanović 970 kn * Marija Iličić 970 kn * Ante Penava 970 kn * Željko Lončar 970 kn * Robert Skejić 150 kn * Ante Mateljan 65000 kn * Jelkica Štironja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ljiljana Lukač 100 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * Vikica Šalić 140 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Iva Miličević 200 kn * Marica Laštro 400 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Ivan Grubešić 200 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ana Pervan 100 eur * Ivan Prskalo 20 KM * Srećko Botrić 150 kn * Igor Pivac 8000 kn * Jordana Dumatovski 2200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn + 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Matija Knežević 100 EUR * Štefanija Novak 500 kn * Anica Tomas 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Vlč. Miroslav Agostini 50 eur * Siniša Skočibušić 50 KM * Božo Lovrić 10 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Frano-Miljenko Markić 12256.83 kn + 6500 kn * Anka Dužnović 50 kn * Ivo Lacić 7000 kn * Petar Ikić 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

KŠC-e „Petar Barbarić“ Osnovna škola, Gimnazija i Sjemenište 2.295 KM * Sestre KBLJ, Novi Travnik 100 eur * M. M., Zadar 300 eur * T. K. 30 KM * Maja Marija Prelec 50 kn * Stjepan Digula 200 kn * OŠ Granešina 6052.85 kn * Matilda Mladin 300 kn * Ana Dragošević 150 kn * Jelena Kvesić 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 400 kn * Verona Čurić 100 kn * Trpimir Alajbeg 750 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn * Franjo Trojnar 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Ivana Juroš 30 KM * Ana – Marija Tomić 200 KM * HKD Napredak, Podružnica Zavidovići 500 KM * Marija Budimir 20 KM * N. N. Žepče 50 KM * Nada Sarajlić 100 KM * T. K. 30 KM * Tea Kožul 40 KM * Mira Jelić 100 KM * Višnja Spajić 30 KM * Zorka Ivandić 210 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ČILĀU:

Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Siniša Skočibušić 50 KM * Željko Jerković 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Jelkica Štironja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Župa Gradac Neumski 2.700 KM * Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 400 kn * Snježana Gregurović 750 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUŠIJI:

Autoprijevoznik, Vl. Goran Čuljak 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Ana Pervan 100 eur

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Jelena Veličan 500 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Siniša Skočibušić 50 KM * Melita Pavlinušić 500 kn * Ivica Zlomisljić 30 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Klara Oštrić 500 kn * Luca Radman 20 kn * Mirjana Fitz 50 kn * Sandro Jakopčević 300 kn * Anka Dužnović 50 kn * Vedran Višnjijć 100 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište

Časni brat Stjepan Dilber, isusovac, poznat promicatelj misija i dugogodišnji voditelj Misijskog ureda Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, preminuo je u subotu 4. prosinca 2021. godine.

Brat Stjepan Dilber rođen je 24. rujna 1939. u Rauševcu, kod Brestovskog, u Općini Kiseljak, kao najmlađe od trinaestero djece Nikole i Mare rođ. Komšić. Njegova starija braća Ivan i Ilija stupili su u Družbu Isusovu kao redovnička braća. Ivan je najveći dio života službovao u Rimu, a Ilija kao misionar u Zambiji. Njihova sestra Vladimira postala je franjevka.

Stipo je želio krenuti za starijom braćom i postati redovnik te je 10. veljače 1955. u Palmotićevoj ulici u Zagrebu započeo svoj novicijat. Potom je službovao kao vratar i prefekt pripravnika za časnu braću u Zagrebu, a zatim je po četiri godine bio sakristan sveučilišne crkve u Innsbru-

cku (Austrija) i minister u kolegiju na Jordanovcu, u Zagrebu. U dva je navrata radio u izdavačkoj djelatnosti Filozofsko-teološkog instituta, od 1974. do 1980. te od 1993. do 2006. U međuvremenu je dvanaest godina radio u nuncijaturi Svete Stolice u Beogradu.

Usto je, još od 1966. pa sve dok su mu to snage dopuštale, aktivno podupirao misije te je od 1993. do 2020. vodio misijski ured hrvatske isusovačke provincije. Upravo je po zalaganju za misije brat Stipo ostavio najdublji trag u družbi i Crkvi. Brat Ilija Dilber u Zambiji je bio na glasu kao graditelj, a to je mogao zahvaljujući dobročiniteljima koje je u domovini i inozemstvu organizirao brat Stipo.

Počeo je s domišljatim prikupljanjem poštanskih maraka i numizmatike, a zatim okupljanjem mreže dobrotvora. Na taj način izgrađene su 22 crkve u Zambiji i Malaviju, kao i nekoliko samostana i škola.

Brat Stipo osobito je pazio da odgovori i zahvali za svaki dar, ma koliko malen bio. Za svoj rad u pomaganju misija braća Ilija i Stipo Dilber 2010. primili su nagradu „Ponos Hrvatske“.

D. K., K. T.

MISIJSKA KRIŽALJK – SIJEČANJ 2022.

Radosna vijest	Dio šake	Zamjenica	Istok (str.)	Djevojka	Član akademije	Ispunjen	Domaća životinja	Plemena u zap. Africi	Pjevačke družine	Ž	Sad (eng.)	DV	
Moto sv. Djetinjstva													
Glazbena nota			Skuhan (pok.) FM							Ukupno Naša rijeka			
Prvo slovo		Zem. nastan. sv. Djetinjstva Kisik										Celzij Ulrika	
Skitalac						Vreća (tur.) Uzvisina						Zamjenica Žen. ime	
				EB			Pčelar (njem.) Dio teniske igre						Riječni otok
				Masnoća				Lada Aluminij					
				Uzor						Iznad Dušik			
				Dolina								Prvo slovo	

Rješenja iz prošlog broja: SVETI FRANJO KSAVERSKI, DOŠAŠĆE, SRETAN BOŽIĆ

